

Illoqarfinni nunat immikkoortuini qitiusumik napparsimaveqarfiusuni toqusimasut timaannik ikuallaaveqalersinnaaneraniq periarfissanik kiisalu aningaasaqarnikkut pitsaaqutinik pitsaanngequtinillu misissuinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Ilanngullugu Naalakkersuisunit misissuiffigineqassaaq innuttaasut toqusimasut timaannik ikuallaasalersinnaanermut periarfissaqalernissaq tapersersorneqarnerseq. Misissuineq UKA18 nallertinnagu saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut qujassuteqarput, tassalu Illoqarfinni nunat immikkoortuini qitiusumik napparsimaveqarfiusuni toqusimasut timaannik ikuallaaveqalersinnaaneraniq periarfissanik kiisalu aningaasaqarnikkut pitsaaqutinik pitsaanngequtinillu misissuinissamik Naalakkersuisut peqquneqassasut. Inatsisartut ilaasortap, Kelly Berthelsen-ip ilanngullugu kissaatigaa Naalakkersuisunit misissuiffigineqassasooq innuttaasut toqusimasut timaannik ikuallaasalersinnaanermut periarfissaqalernissaq tapersersorneqarnerseq, UKA 2018 nallertinnagu.

Toqusimasut timaannik ikuallaasarfeqalernissamik pilersitsinissaq Inatsisartuni siusinnerusukkut sammineqarnikuuvoq, ilaatigut inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarseq, ilisinerit iliveqarfiillu pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. 13, 6. Juni 2016-imeersumit suliarinninnermut atatillugu. Naalakkersuisunit paasilluarneqarpoq, innuttaasut ilaasa akornanni taamatut kissaateqartoqarmat. Taamatuttaaq Naalakkersuisunit isumaqataaffigineqarpoq, siullermik pingaarnerusumillu toqusimasut timaannik ikuallaasarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit pilersitsinissap aallartinneqarnissaanut aalajangiinninnermi peqqissaartumik misissuisoqqaartariaqartoq. Taamaattumik Naalakkersuisunit danskit naalagaaffiat attaveqarfigineqarsimavoq toqusimasut timaannik ikuallaasarfimmik pilersitsinermi ingerlatsinermilu paasissutissanik ilisimasassanillu katersinissaq siunertaralugu.

2006-imi Danmarkimi toqusimasut timaannik ikuallaasarfeqarseq pillugu danskit ilageeqarnermut ministeriaqarfianit suleqatigiissitaleriarineqarsimasumit nalunaarusiaq naammassineqarpoq. Ilaatigut nalunaarusiak takuneqarsinnaavoq, akitsuut moms ilanngullugu, toqusimasut timaannik ikuallaasarfimmik ataatsimut kissarsuutitalimmut pisariaqartinneqartunillu avatangiisinut illersuutaasumik filterilimmut missingiuussinermi akigititaq 18. mio. kronit missaaniittoq. Taakkununga ilanngunneqassapput ukiumoortumik ingerlatsinermut aningaasartuutit.

Soorlulu siunnersuutigineqarsimasut toqusimasut timaannik ikuallaasarfinnik tallimanik pilersitsisoqassappat, annertuunik aningaasartuuteqarnissat pineqassapput taakkulu piffissami maannakkuugallartoq Naalakkersuisunit tapersersorneqarsinnaangillat. Naalakkersuisut nalilerpaat, sanaartugassatigut allanik pilersaaruteqartoq piffissami maannakkut taakkuningga pingaarnerutinneqartariaqartunik.

Naalakkersuisulli soqutigaat toqusimasut timaannik ikuallaasalernissamik periarfissamut innuttaasut tapersersuinersut paasissallugit. Tassunga atatillugu Naalakkersuisunit siunnersuutigineqarpoq, aallaqqaammut apeqqut ilanngunneqassasoq nuna tamakkerlugu toqusimasut timaannik ikuallaasalernissamut periarfissamut tapersersuisoqarnersoq pillugu misissuinissamut. Oqarasuaat atorlugu misissuinerup saniatigut Naalakkersuisut aamma Biskoppimut, palasinut ilagiit sinniisaannullu ataasiakkaanut apeqqutit nassiutissavaat. Tamatuma kingorna misissuinermi inernerit tunngavissaqartilerpassuk, toqusimasut timaannik ikuallaasarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit pilersitsinermi aningaasaqarnikkut pitsaaqutit ajoqutillu pillugit misissuineq aallartinneqarsinnaavoq.

Qulaaniittunut paasinnillutik Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuummik tulliuttumik saqqummiunneqassapput.

”Naalakkersuisut peqquneqassasut innuttaasut toqusimasut timaannik ikuallaasalersinnaanermut periarfissaqalernissaq tapersersorneqarnersoq misissuiffigineqarnissaannut Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq UKA18 nallertinnagu saqqummiunneqassaaq”